

כ"ד סדרה כ"ב כסלו תשפ"ג
שנה ה' גליון מס' 168

כפיקוח רבנים
ומתנכים שליט"א

פרשת וישב

בינו נא זאת

גם יענקלה דיאמנט התכונן להביא מתנה מכוונת למלך... הוא היה יהלומן

איציק אפילו לא טרח לרדת מכיסא, עוד בעומדו על הכיסא פתח את הספר ומצא את הקושיא ו...כן גם את התרוץ הברור והגאוני, כשהוא מדושן עונג הוא בא להחזיר את הספר לארון אך אז נכונה לו הפתעה, הוא מצא שם בארון יהלום! כן יהלום אמיתי ורוד נוצץ ומיוחד, אמנם זה לא היה משמח כמו למצוא את התירוץ לקושיא, אבל עדיין למצוא יהלום זה בהחלט משמח.

איציק התבונן ביהלום בהתפעלות, אך מכיוון שידי השניה כבר כאבה מלהחזיק את הספר העבה בידו, הוא בא להחזיר את הספר לארון, בשביל כך הוא היה צריך להשתמש בידו השניה ולהחליף בין הספר והיהלום, והנה הוא מנסה להעביר את הספר ליד ימין תוך כדי שהוא מעביר את היהלום לידו השמאלית ו... היהלום החליק מידו ונפל על הרצפה...

מהכסא, הוא כבר מתכופף להרים את היהלום ולבחון את הנזק ועוד לפני שהוא מספיק לעשות זאת לפתע נכנס אביו יענקלה לחדר ובשבריר שניה מבין את אשר קרה, הוא מונק בבהלה ומרים את היהלום ברעדה, הוא מתבונן בו בעיניים מצומצמות ונושף את שפתיו תוך כדי שהוא מחוור... שתי שריטות מכווערות נשרטו ביהלום המיוחד.

את אשר חשב - ארע לו, דווקא בגלל שחשב על מקום "שמור" לשמור בו את היהלום דווקא משם הוא נפל. יענקלה הרגיע את בנו והניח את דעתו כי ברור שהוא לא היה אמור לדעת כי יש שם יהלום ולדעת למה הוא מיועד, והכל בידי שמים... **אבל למעשה, מה הוא עושה עם היהלום השרוט עכשיו? הרי כנה יהלום ודאי שהוא לא יכול להביא בפני המלך הנכבד כמתנה ליום המרגש, מה עושים...? מרגיש הוא כנפול מרור, החלום שהנה, הנה, הוא יזכה להיות מקורב למלך - מתנפץ לחסימים. אך אינו מתייאש. אובד עצות הוא פנה לבית עמיתו, יהלומן אף הוא, ר' קלמן גמסטן, הוא נכנס לביתו וגולל בפניו את הסיפור המשונה ואת ההשגחה הפרטית שארעה לו וגרמה לצירוף המקרים המוזר שדווקא את הספר הנדיר הוא בחר כמתחבא וכו'.**

התרגשות רבה שררה בעיר הבירה של מדינת דיימאנדו, הרחובות צוחצחו וקושוטו, ילדים נצפו אוספים פרחים כדי לקשט את פתחי הבתים, והמבוגרים היו עסוקים כולם בפעילות קהלתית למציאת תשורה מכוונת ונאה כפינה וכיאות למלך ירום הודו. לא כל יום חוגגים כנה מארוע היסטורי... חגיגות יום ההולדת התשעים למלך פיליפ השלישי וכן יום השנה החמישים לעלייתו לכס המלכות, לא רבים הם האנשים שמאריכים ימים כל כך הרבה שנים ועוד יותר נדיר למצוא מלך שמושלך כל כך הרבה שנים.

לקראת יום נכבד והיסטורי זה פרסמו אנשי המשמר המלכותי מודעות וכרזות בכל המדינה ובפרט בעיר הבירה כי ביום זה יערוך המלך סיור בכרכות ההדורה בכל הרחובות הראשיים בעיר הבירה ובהזדמנות זו יוכל כל אדם לגשת ולהביא למלך מתנה לכבוד יום נכבד זה. מאה המתנות שישאו חן במיוחד בעיני המלך יזכו את נותנם בתשורה מיוחדת מאת המלך ירום הודו! כך נכתב במודעה, ולסיים נוסף משפט "מתוך כל המתנות יבחר המלך מתנה אחת מיוחדת באופן יוצא דופן שנושאת חן בעיניו ביותר מכל המתנות, מביא מתנה זו וזכה להכנס לפגישה אישית עם המלך ולתמונה מיוחדת מאוד מאת המלך באופן אישי."

מובן, הודעה זו עוררה התרגשות רבה בקרב התושבים, שגם כך מאוד אהבו את המלך רב החסד ששהי רחמן ושופע טוב לב ורצון להטיב עם נתניו, כך שהכל רצו לתת למלך מתנה ורצו להביע למלך הוקרה והערכה, אך אם נוסף לרצון זה גם מתן שוכרה בצידה, מה טוב. בעלי הפרדסים הכינו סלסולות מלאות במיטב פירות הפרדס, מקושטים בעלים ופרחים נאים. החקלאים, בעלי השדות והגינות, הכינו מגשי ענק מלאים בירקות עסיסיים ונדירים במגוון צבעים ומינים, מקושטים בירקות חתוכים בצורות מעניינות. הנגרים יצרו כלים ורהיטים מרהיבי עין, נאים ומפוארים, מגולפים ומעוטרים. וכן על זה הדרך; כל אחד לפי מקצועו וכישוריו עמל להכין מתנה מכוונת ומיוחדת למלך הנכבד.

גם יענקלה דיאמנט התכונן להביא מתנה מכוונת למלך, יענקלה לא היה חקלאי או נגר, יענקלה היה יהלומן, קונה יהלומים גלמיים במגוון סוגים צבעים וגודלים, ועבד ללשם עד שהיו מבהיקים ונוצצים. ופמתבקש, גם יענקלה חיפש יהלום מיוחד להביא למלך. אחרי התלבטויות בין מספר יהלומים מיוחדים מצא יענקלה יהלום מיוחד במינו, גדול, בצבע ורוד ונדיר במיוחד. יענקלה היה מרוצה "ודאי המלך לא יקבל מתנות רבות מסוג זה" חשב לעצמו יענקלה, "וגם אם כן, אי שפק שיהלום זה יהיה המיוחד שבהם ויש לו סיכוי גדול להחשב למתנה המיוחדת ביותר שהמלך יקבל ביום זה". במשך שעות ארוכות, ישב עם זכוכית מגדלת מיוחדת תחובה בעינו האחת ופנס מיוחד ועוצמתי מעליהם ועם כלים חזקים ועדינים שייך וליטש את היהלום עד שהגיע לתוצאה המתבקשת, יהלום נוצץ, מבריק ומיוחד במינו. יענקלה היה מרוצה מאוד, הוא חיכה ככליון עיניים ליום הגדול שיהול בעוד יומיים, הוא כבר תיאר בדמיונו את המלך מתבונן בהתפעלות עצומה ביהלום המיוחד ומחייך בהנאה... **בשביל לשמור עליו שלא יקרה לו כלום... חשב לעצמו יענקלה, צריך אני לשמורו במקום מיוחד, לא יחד עם כל היהלומים, היהלום יכול בטעות לגעת ביהלומים האחרים ולהפגע מכן, או חמור מכן יכול הוא בטעות להתערבב ולהיות מוחלף בשוגג עם יהלום אחר, לכן כדאי שאניח במקום שונה. חיפש יענקלה מקום שקנה ולבסוף החליט להניחו בארון הספרים מאחורי אחד הספרים שהוא לא משמש בהם כמעט אף פעם, ספר שנמצא במדף העליון, שם הוא יהיה שמור ומוגן מכל צרה שלא תבוא! חשב לעצמו יענקלה.**

אך "רבות מחשבות בלב איש..." למחרת בבוקר חזר איציק בנו הגדול של יענקלה מהישיבה כשכולו מהורהר, הממיד שיעור בלישיבה הקשה היום קושיא עצומה בשיעור בשם אחד מגדולי המפרשים, אך לא היה בידו את הספר הנדיר כדי לקרוא שם מה התירוץ לקושיא. כל הבחורים ניסו לתרץ אך אף אחד לא הצליח בכך ותריוציהם נדחו בנה אחר על ידי המגיד שיעור. איציק נכנס לביתו ועולה בראשו רעיון, אולי בספריה המכוונת והגדולה של אביו יש את הספר הנדיר, הן אביו חובב ספרים גדול הוא, ויש לו גם ספרים נדירים באוצרו, אולי גם הספר "ליקוטי יוסף" שמביא את הקושיא נמצא בין ספריו.

לשמחתו של איציק לא היה גבול, הספר אכן שכן אחר כבוד באוצר הספרים של אביו ר' יענקלה במדף העליון, איציק הרגיש כאילו הוא מצא יהלום... בנריות הוא הביא כיסא, טיפס עליו בחדווה, נעמד על קצה האצבעות והוציא את הספר מהארון.

ר' קלמן פחן את היהלום בעיון רב, התבונן היטב על השריטות ובחן אותם עם פמה סוגי זכוכיות מגדלת, "תשמע ר' יענקלה" פנה ר' קלמן לדיידו לאחר שהסיר את משקפיו מעיניו והניח בזהירות את היהלום על קרית מיוחדת "נראה לי שאוכל לפתור את הבעיה באופן מוצלח מאוד, תשאיר אצלי את היהלום ללילה הקרוב ובעזרת ה' מחר בבוקר העניין יבוא על מקומו בשלום". יענקלה כמושב הסכים, וכי מה יש לו להפסיד... הם נפרדו בלחיצת יד ויענקלה פנה לביתו, מבין שבאותו לילה שני הדיידים הנ"ל לא נרדמו, יענקלה ממתח וסוקרנות, וקלמן כי שקד על הפתרון כפי שהבטיח ליענקלה.

כבר בשעת בוקר מוקדמת דפיקות נשמעו על דלת ביתו של יענקלה שרקפת ופתח את הדלת מיד, פתח עומד קלמן מחויך מאוון עד אוזן, קופסא קטנה בידו, "תפתח יענקלה תראה איזו הפתעה" אמר לו קלמן בעליוזת. יענקלה פותח את הקופסא ונדהם... היהלום שלו הנרוד והמיוחד שכן שם בקופסא הקטנה, אך ללא השריטות. "להיכן השריטות נעלמו, ר' קלמן?" שאל אותו יענקלה.

"הם לא נעלמו לשום מקום, מה שעשיתי זה דבר פשוט, לקחת את השריטות והוספתי להם עוד כמה שריטות אבל לא סתם שריטות אלא שריטות כאלו שביחד יוצרות את שמו של המלך". ואכן, על היהלום היה חרוט באותיות יפות עדינות ומסולסלות ראשי התיבות של שמו של המלך פיליפ השלישי - פ.ה. "הפכתי את השריטות לחלק מהאותיות", הסביר קלמן, "עכשיו יש לך מתנה שבלי שום ספק היא המיוחדת ביותר והאישית ביותר שהמלך יכול לקבל, אין ספק שמתנה זו תנקה בתחרות המתנות..."

האם היא זכתה לבסוף? איננו יודעים, אבל מסת השכל גדול ויסודי מאוד, הוא למד ממעשה זה: יענקלה חתמו שנהג הוא בשיא ההצלחה, נוסק לגבאים ומגיע לפסקות, ולפתע בבת אחת מתעורר ורואה שהכל מתנפץ לנגד עיניו, וככל הנראה אין כבר סיכוי לקיים חלומו. אך אם רק לא יתייאש ויכיל אדרבה, להפוך את אותן מכות ושריטות שקיבל בנפילתו, לקרש הצלה. מתוך החושף יגיע לאור. לפעמים קשיש נסיון / צרה / קושי לאדם, הוא חושב שזו שריטה שמכערת את הכל והורסת לו ומקלקלת לו. והוא באמת צריך לדעת לקחת את הנסיון ולהתגבר עליו ולהשתמש בו כדי להפוך אותו לקישוט. יוסף הצדיק, בפרשתנו, לכאורה עם מכירתו כעבד, איזו אבדו סיכויי חלומותיו למלכות - להתגשם. אך, אדרבה, דווקא משם זכה לקיים חלומותיו. הוא עמד בנסיון העצום, ובכל הקשיים שעמדו בפניו. כל "השריטות" הללו, הקשיים, הפכו בבוא היום לקישוט נפלא שהעמיד אותו להיות "משנה למלך". יוסף הצדיק. אנתנו לא מתחפשים סגולות וקשיים, אך נזכור שכל שריטה ניתן להפוך לאות מלכות, ויחד עם קיום התורה והמצוות, יהלומים יקרים מפז, נובל להגיש בפני בורא העולם - 'בתר מלוכה'.

אמרי בינה חידושים ופרפראות בפרשת השבוע

"והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרמה" (ל"ז - כ"ה)

התפץ חיים היה מתאר את סיפור המכירה של יוסף באופן כזה: נתאר לעצמנו, בחור צעיר בן שבע עשרה שנים, שהיה מקורב ביותר לאביו, ולפתע נקדע בצורה פתאומית ולא צפויה על ידי אחיו, נזרק לבור מלא בנחשים ועקרבים, אחר כך נשלח לאי שם להיות עבד, ממש מאגרא רמא לבירא עמיקתא, כל עתידו מוטל בספק רב, מוליכים אותו והוא אינו יודע למי ולהיכן יפול... ומה מציינת לנו התורה? שבעגלה של הסוחרים היה בשמים והיה שם ריח טוב, שואל התפץ חיים שאלה, וכי מה זה כבר משנה איזה ריח? לווה אותו בדרך...? הרי בתוך כל החושך הזה זה מה שמצויה? הריח הטוב שהיה לו בדרך? אבל ברור שאם התורה מציינת זאת כנראה שצרכים אנו ללמוד מכאן משהו, וההסבר הוא, אמר התפץ חיים: כל סבל וצער שנגזר על האדם, הוא נגזר בדיוק במידה ובמשורה המגיעה לו ולא מאומה יותר. ועל יוסף נגזרה גזירת הגלות הנוצרה עם כל הנסיגות והצער שהיה לו, אבל שיהיה לו ריח רע לא נגזר עליו, ולכן התורה מציינת לנו את זה שנדע שכל מה שקורה לאדם זה גזירת עליו, ומה שלא נגזר לא יהיה, השגחה פרטית היא לא בערך ופחות או יותר, אלא בדיוק מה שנגזר קורה ומה שלא, אז לא!

מין הג"מ מרדכי פוגרמנסקי היה מבאר בדרך מעט אחרת, נפלא ממש, משל למה הדבר דומה: אב ליוהא את בנו לבית החולים משום שהיה על הבן לעבור ניתוח סבוך. ניתוח שיש בו ייסורים גדולים. האב ליוהא את בנו וכל הזמן שהיה לידו עד שנכנס הג'ד לחדר ניתוח. שם בכניסה לחדר ניתוח אמרו הרופאים, אבא יקר, עד כאן, לחדר ניתוח נכנסים רק הצוות הרפואי והחולה. הג'ד נפטר מהאבא בדמעות ונכנס לחדר לבד, שם הוא רואה את הספינים והמחטים מונחים בצד, וכל הרופאים העוטים מסכות וחלוקים לבנים הוא נתקף בתדהה גדולה, הוא התחיל לבכות, הוא הרגיש מפוחד ובודד, הרופאים ניסו להרגיע אך ללא הצלחה, פתאום ליד ראשו של הג'ד החולה נפתח חלון שפונה מהחדר השני ומי עומד שם בחלון? אבא! הוא מושיט את ידו מלפני את הג'ד ואומר לו: אני כאן לידך צופה עליך מהחדר השני, הנה אתה יכול לראות שאני כאן! אל דאגה, אני לצידך!! הוו... באותו רגע רוב הבעיה נפתרה...

יוסף נמצא במיצר ובצרה הוא נתלש מבית אביו, כעת מוליכים אותו לשר הטבחים... הוא לבד לבד... ופתאום "נפתח החלון"... יש ריח נפלא שמלונה אותו שלא בדרך הטבע... הנה זה סימן שאבא שבשמיים איתי! נכון זה עדיין קשה וכואב ומייסר, אבל כשיודעים שאבא נמצא ליד ומסתכל ומשגיח אז רוב הבעיה נפתרה.

והנה קמה אלמתי וגם נצבה (ל"ז - ז')

לכאורה המילים "וגם נצבה" מיתרות. אלא מסביר הספורנו "קמה אלמתי" - מרמז שיעלה יוסף למלכות "וגם נצבה" - מרמז שמלכותו תמשך! ובאמת מלך יוסף מגיל 30 עד 110, בסך הכל 80 שנה - המלכות הארבע בתנ"ך! ואכן, הבעל הטורים אומר: "פ - פ"ס" - פ' שנות מלכות יוסף, מתוך ס"ס = 110 שנות חייו..."

"וירא אדניו כי ה' אתו וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו" (ל"ט - ג')

שם שמים שגור על פיו. [רש"י]. כל הצלחתו של יוסף, היו מפני ששם שמים היה שגור על פיו, על כל צעד ושעל. כתב הש"ה הקדוש בספר "שער האמונות אמת ואמונה": "נעצת ה' היא תקום" - עצת ה': היא, ראשי תבות: א"ם ירצה ה'שם, ואז תקום. כלומר, כאשר אדם יודע, שכל עניניו תלויים ברצון ה', ורק הקדוש ברוך הוא מחליט לו בכל עניניו, או יצליחו ויתקיימו עסקיו. מספר על ה"תפץ חיים". שגם כשהיה רוצה לעבר מתוך לחדר, היה אומר: אני עובר לחדר השני, בעזרת ה'. וכבר אמר רבי ישראל סלנטר, עם עזרה של הקדוש ברוך הוא, אפשר לחצות את האוקיינוס, ובלי עזרתו, הרי אפילו את מפתן הדלת אי אפשר לחצות. מספר על אדם אחד שחתן את ילדו העשירי, ובשבע ברכות אמר שהוא חתן את כל העשרה ילדים בלי עזרתו של הקדוש ברוך הוא. ולפליאתם של השומעים הסביר האבא: מה נקרא

בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשו מעליך וגו' (מ' - ט')

מה טעם פתר יוסף לשר האופים שיתלה על עץ? ספר הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל מעשה בתערוכה של ציירים, שהצגה בה תמונות של ציר מפרסם, המתארת אדם מחזיק בידו סל עם פרות, והיה התמונה כל כך חיה וממשית, עד שהיו העופות סבורים שאלה הם פרות ממשיים והיו עטים עליהם לאכלם. תמונה זו עוררה את התפעלות העולם, ונקבע פרס גבוה לכל מי שיבוא וימצא בה חסרון. בא פתח אחד ואמר: "אמנם הפרות מצליחים ביותר ונראים כממשיים, אולם הגיד המחוזק בסל אינו מצליח כלל, שכן אלו היה גם האדם כמו הפרות - נראה כמי ממש, הרי היו העופות מתיראים מפניו, ולא היו עטים על הפרות הנתונים בידיו..." ואכן אותו פתח קבל את הפרס. כיוצא בזה גם כאן, כשספר שר האופים ליוסף, כי העוף אבל מן הסלים אשר על ראשו, למד יוסף מהו, שאדם זה אינו נחשב עוד לאדם חי, שכן העוף היה מתירא מפני אדם חי ולא היה אוכל מעל ראשו, ואין זאת אלא שכן מות הוא, לפיכך פתר לו את חלומו למיתה.

חידה: בשירת הים אני בתוך המים, אך ברש"י השבוע אני מופיע פעמים.

בראשונה על עשו יש בי מאמר, והפעם השניה היא אצל תמר.

רקז למעינים בעיו פפה, שני המקומות קשורים לשרפה.

בנוסף לעשו כמוני עוד רשעים, שהכריחו לחפשני בכל אשר מוצאים.

רקז נתן לדורשי גימטריאות, אני קטן אך שווי ארבע מאות

מראי מקומות: שמות ה.י. טו. ו. רש"י: בראשית לו. א. לח.יא.

תשובה לפרשת ישלח: חמוך

והיה בית יעקב אש לימוד התורה ועבודת ד'

ברש"י בתחילת הפרשה כתוב על הפסוק וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען: דבר אחר וישב יעקב, הפשטני הזה, נכנסו גמליו טעונים פשתן, פחמי תמה, אנה יכנס כל הפשתן הזה, היה פיקח אחד משיב לו, ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלף ששורף את כולו, כך יעקב, ראה כל האלופים הכתובים למעלה, תמה ואמר, מי יכול לכבוש את כולו, מה פתיב למטה, אלה תולדות יעקב יוסף, וכתוב ויהי בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש, ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף את כולם.

נתאר לעצמנו הפחמי ומפית במפוח, והוא אומר לעצמו מה כבר כוחו של המפוח שלי... כל כך הרבה עלי להשתמש בו... בקושי מה יוצא לי... הנה תראה הפשטני הזה, וואו! איזה גובה עצום ורב של פשתן... ומה אומר לו הפיקח: ניצוץ אחד שלף הוא חזק יותר מכל החר הענק של הפשתן!... כך יושב ילד בחיידר או בחור בשיבה, אברך בכולל, וחושב לעצמו: נו, אז אני לומר, אבל אני לא רבי יעקב איגור או הגאון מוילנא, אני עוד אחד מתוך אלפים, מה כבר מועילה התורה שלי... עוד משנה... עוד קטע גמרא... עוד רש"י... ומה אני כבר מתדש! ומהי האמת? ניצוץ אחד שלף הוא גדול יותר וחזק יותר ומכריע את כל גורדי השחקים הענקיים על כל יושביהם אילי ההון שבהם. כי אור התורה גדול מהכל.

רק שליצר הרע יש כח עצום לנפח דברים ולצייר ציורים דמיוניים, אבל ברגע שנדליק את הניצוץ האמיתי נראה כי כל מה שיצר הרע מצויר לנו זה כלום וסתם דמיון,

מפורסם תארו של מן המשגיח דחברון הגה"צ ר' לייב חסמן זצוק"ל על כח הדמיון, פעם היה כפרי נבער מדעת, שראה מודעה על הצגה גדולה המתקיימת באולם המרכזי שבעיר הגדולה, כמובן שחשקה נפשו לראות פעם בחיים מה זה ומדוע אנשים נוהרים בהמוניהם לראות את ההצגה, וכך אסף מפרוטה לפרוטה כדי לקנות את הפרטיס, והנה בהתקרב היום הגדול ואחרי שברר מה הולך להיות שם, והסבירו לו לו שישבים שם הרבה אנשים ואז עושים חושך מוחלט, ורק על הקיר רואים כמו חלון גדול ובו רואים דמויות ואורות, הוא קצת נבהל, הוא מפתח בחושך, לכן הוא החליט שליתר ביטחון כדאי שהוא יקח עמו פנס גדול לכל צרה שלא תבוא, וכך ביום ההצגה הוא מתייצב מרוגש כולו באולם העירוני, כולם מתיישבים על מקומותיהם, ואז בפתע פתאום כבה האור, ולאט לאט מתחילים לרצד על גבי הקיר אורות ודמויות... הפפרי יושב מתבונן כולו בהלם בפלא הפדהים הזה שרואים דמויות אמיתיות על הקיר, אבל אז לאחר זמן מה שהוא פתאום תופס שכולם יושבים בחוץ, והוא חושב לעצמו אני חייב לראות את הפלא הזה מקרוב, והוא החליט על רעיון גאוני, הוא הרי לקח פנס איתו למקרה חרום, אז הנה הפתרון, הוא מתקרב בלאט לעבר הקיר בו מוקרנות הדמויות, ואז מדליק את הפנס במלא העוצמה כדי לראות טוב את מה שהולך שם בקיר, ומכוננו לעבר פיון הקיר, והנה אכזבה עצומה, כל הדמויות נעלמו, והפפרי עומד ומשתומם, ולולא זעקות שאר המשתתפים על ההפרעה להמשיך ההצגה הוא בודאי היה מתחיל לטפל בקיר עצמו לנסות להבין להכין הדמויות נבלעו פתאום...

זה הסיפור האמיתי של כח הדמיון, מבאר מן המשגיח ר' לייב חסמן זצ"ל - הוא נראה דמיון כ"כ אמיתי ומשכנע ומהנה אבל כשמתקבים אליו ומאירים אותו הוא פשוט נעלם, כי באמת אין בכל הנאות העולם כלום אלא הנאה רגעית בלבד, ולאחר מכן ניהיה חלל ריק, ומגיעה האכזבה והתסכול על זה ששום דבר לא מצליח למלא את סיפוקי. כל ההנאות של העולם הם דמיון בלבד, שאדם דמיון לעצמו איזה הנאה תהא לו אבל עצם הדבר אין בו כלום, וההנאה האמיתית היא רק דמיון ובמחשבה, אבל אחרי שזה נגמר זה נגמר והוא גמור! אבל התורה שאנו לומדים, התפילה שאנו מתפללים והמפצות שאנו מקיימים הם מעניקים לאדם סיפוק אמיתי ונצחי שלא נעלם ונשאר איתנו לתמיד, אחד מגדולי הדור שעבר אמר פעם כי לו יותר קל לנצח את היצר הרע כי הוא כל הזמן נפגש עם אנשים שמגיעים להתייעץ איתו ולשוח בפניו את צרותיהם, מה זה קשור? אז הוא הסביר: אדם מן הישוב חושב כל הזמן שאם היה לי את זה - הכל היה מסתדר לי. אם היה לי יותר כסף - הייתה לי שלוות נפש. אם היה לי יותר שקט בבית - הייתי אדם יותר רגוע, אם הרב/המגיד שיעור/משגיח/הראש כולל שלי היה אדם ניונה יותר - החיים שלי היו טובים יותר, וכן הלאה. הבריות חיים בדמיונות שאם משהו היה משתנה, הכל היה טוב יותר, הניסיונות היו נעלמים, הייתה להם שלוות נפש והם היו לומדים בשקט, בעיון גדול, את כל התורה כולה.

אך האמת היא שהכל דמיון, היצר הרע תמיד דואג לנטוע במחשבתו של אדם שהמצב שלו לא מספיק טוב ושהוא צריך משהו שעדיין אין לו ואחרי שיהיה לו את זה... או אז הוא יהיה ממש מאושר ויגיע אל המנוחה והנחלה, אך רב שמסייע לאחרים שאנשים מתעצבים עמו ושופכים את הלב בפניו, רואה כמה צרות ובעיות, ניסיונות וקשיים, יש לאחרים ואיך אנשים מגיעים ומתולוננים שהם לא נמצאים במצב של חסר שלהם והם לא יודעים שלחבר ההוא יש גם שאיפות להיות כמו חבר שלו וכן על זה הדרך, הצד השונה בהכל הוא 'דמיונות' זה השיטה של המלך זקן וכסיל, ואנחנו נדליק את הניצוץ ונלבה אותו עד שיהפך ללהבה גדולה ויאיר את כל הסביבה וישורף את כל הדמיונות.